

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

17.9.2008

B6-0427/2008

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Graham Watson, Bernard Lehideux, Gérard Deprez, Hannu Takkula, Jean Marie Beaupuy, Luigi Cocilovo, Marian Harkin, Sophia in 't Veld, Ona Juknevičienė, Elizabeth Lynne, Jules Maaten ja Viktória Mohácsi

ALDE-ryhmän puolesta

sosiaalipaketista

Euroopan parlamentin päätöslauselma sosiaalipaketista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. katsoo, että Euroopan unionin nykyisen puheenjohtajavaltion Ranskan olisi pitänyt korostaa enemmän työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa, koska se aikoo tehdä vuodesta 2008 ”sosiaalisen Euroopan uuden alun vuoden”,
- B. ottaa huomioon, että komission esittämällä tarkistetulla sosiaalipoliittisella ohjelmalla pyritään sovittamaan sosiaalinen edistyminen yhteen vapaiden markkinoiden ja tehokkaan kilpailun kanssa Euroopan yhdentymishankkeessa; ottaa huomioon, että Euroopan unionin Lissabonin strategia päättyy vuonna 2010; katsoo, että nyt on ryhdyttävä pohtimaan tarkasti EU:n tulevaisuuden strategiaa kasvun ja työpaikkojen luomisen kannustamiseksi sosiaalipoliittisen ohjelman mukaisesti,
- C. katsoo, että tarkistettu sosiaalipoliittinen ohjelma voi auttaa parantamaan kansalaisten käsitystä EU:sta, koska siinä esitetään toimia, jotka koskevat kansalaisten jokapäiväistä elämää ja hyvinvointia,

Uudistettu sosiaalipoliittinen ohjelma

1. katsoo, että uudistettua sosiaalipoliittista ohjelmaa olisi pidettävä ensimmäisenä vaiheena komission pyrkiessä keskittymään paremmin sosiaaliasioidiin ja luomaan sosiaalista Eurooppaa, jota kansalaiset haluavat; katsoo kuitenkin, että niin kutsuttu sosiaalipaketti koostuu lukuisista tiedonannoista, mietinnöistä ja suosituksista, jotka eivät ole lainsäädäntöasiakirjoja ja joiden vaikutusta sosiaaliseen edistykseen kaikkialla Euroopan unionissa on mitattava ja seurattava;
2. kehottaa kuitenkin tiedottamaan edelleen yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista, koska niihin liittyvä oikeudellinen epävarmuus on nyt suurimmillaan, mikä johtaa siihen, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuin puuttuu asiaan; korostaa, että lainsäädäntöpuitteiden laatiminen ei ole tuomareiden vaan lainsäätäjien tehtävä;

Syrjinnän torjuminen

3. pitää myönteisenä, että komissio ehdottaa syrjimättömyyttä työelämän ulkopuolella koskevaa horisontaalista direktiiviä; pitää myönteisenä, että ehdotetussa direktiivissä laajennetaan nykyisiä oikeudellisia puitteita siten, että ne kattavat kaikki syrjinnän muodot, ei ainoastaan rotuun vaan myös ikään, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja uskontoon perustuvan syrjinnän, ja laajennetaan soveltamisalaa siten, että siihen kuuluu työpaikkojen lisäksi tavaroiden ja palvelujen, sosiaaliturvan, sosiaalietuuksien ja opetuksen saatavuus ja tarjoaminen; huomauttaa kuitenkin, että tämä direktiivi hyväksytään niin, että sen oikeusperusta (EY:n perustamissopimuksen 13 artikla) valitettavasti jättää Euroopan parlamentin kokonaan prosessin ulkopuolelle, koska neuvosto tekee päätöksen yksimielisesti; kehottaa komissiota ja neuvostoa

varmistamaan, että direktiivi hyväksytään viipymättä ja että siinä otetaan asianmukaisesti huomioon parlamentin näkemykset, jotka on esitetty useissa mietinnöissä, erityisesti äskettäisessä mietinnössä yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja syrjimättömyyttä koskevasta edistyksestä EU:ssa (direktiivien 2000/43/EY ja 2000/78/EY saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä) sekä tulevaisu Euroopan parlamentin mietinnöissä sosiaalipakettiin kuuluvista ehdotuksista;

4. huomauttaa, että on tarpeen lujittaa niitä tekstin osia, jotka koskevat tarvetta kieltää syrjintä tarjottaessa vakuutuksia vammaisille ja iäkkäille, vaatimusta tarjota vammaisille kohtuullinen asunto, lisätiedon tarve ”iän” määritelmästä silloin, kun ikään perustuva suora syrjintä on perusteltua sekä selvennystä siihen, mitkä tavarat ja palvelut tarkalleen ottaen kuuluvat direktiivin soveltamisalan piiriin;
5. kehottaa komissiota ja neuvostoa harkitsemaan tarkasti liitännäistoimien tarvetta, kuten tarvetta kehittää laaja Euroopan laajuinen vammaisuuden määritelmä sen varmistamiseksi, että kaikki vammaiset Euroopan unionissa kuuluisivat tämän direktiivin soveltamisalan piiriin; kehottaa komissiota tässä yhteydessä laatimaan opetuslalle ohjeet siitä, milloin lapset määritellään vammaisiksi tai erityisopetusta tarvitseviksi oppilaiksi;
6. kehottaa jatkamaan vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja sen vapaaehtoisen pöytäkirjan allekirjoitus-, loppuunsaattamis- ja ratifiointiprosessia, ja palauttaa mieliin, että kun yhteisö on ratifioinut yleissopimuksen, kaikkien ehdotusten yhteisön lainsäädännöksi syrjinnän kiellon alalla on oltava täysin yleissopimuksen vaatimusten mukaisia; muistuttaa neuvostoa, että se kehotti kesäkuussa 2007 pidetyssä vammaisuutta koskevassa epävirallisessa ministerikokouksessa komissiota käynnistämään eurooppalaisen strategian yleissopimuksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön;
7. kehottaa komissiota laatimaan transseksuaalien tilanteesta EU:ssa ja ehdokasvaltioissa kertomuksen, joka kattaa erityisesti sosiaalisen syrjäytymisen, syrjinnän työmarkkinoilla ja terveydenhuollossa sekä poliisin väkivaltaisuuden;
8. pahoittelee, että ehdotettu direktiivi jättää huomattavia aukkoja syrjinnän vastaiseen oikeussuojaan erityisesti, koska se sisältää monia yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kansanterveyttä, taloudellista toimintaa, siviilisäätystä, perheasemaa ja lisääntymisoikeuksia sekä opetusta ja uskontoa koskevia poikkeuksia; on huolissaan siitä, että tällaisilla ”pakolausekkeilla” ei kielletä syrjintää vaan niillä voidaan tosiasiallisesti vakiinnuttaa nykyiset syrjivät käytännöt, jotka syrjivät erityisesti naisia ja lesboja, homoja, biseksuaaleja ja transseksuaaleja; muistuttaa komissiota, että direktiivin on oltava nykyisen lesboja, homoja, biseksuaaleja ja transseksuaaleja koskevan oikeuskäytännön mukainen, erityisesti Maruko-päätöksen mukainen;
9. toteaa, että sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä annettu direktiivi 2004/113/EC tarjoaa opetuksen, tiedotusvälineiden, muun sosiaalisen suojelun kuin sosiaaliturvan sekä sosiaalietuuksien alalla alemman suojelun tason kuin ehdotettu direktiivi (KOM(2008)0426); muistuttaa, että ehdotetun direktiivin tavoitteena on poistaa syiden hierarkia ja luoda yhtäläinen suojelun taso mihin tahansa syyhyn perustuvaa syrjintää vastaan;
10. pahoittelee, että direktiivissä ei vahvisteta asianmukaisesti yhtäläisen kohtelun edistämistä vastaavia elimiä siten, että niillä olisi riittävät resurssit, riippumattomuus,

pätevyys ja valtuudet;

11. pahoittelee, että ehdotettuun direktiivissä ei maininta enemmän moninkertaista syrjintää, jonka vaikutus sosiaaliseen syrjäytymiseen on vakava mutta jää usein huomaamatta;
12. katsoo, että direktiivissä ei puututa riittävästi kouluissa esiintyvään syrjintään ottaen huomioon syrjinnän pitkäaikaiset kielteiset vaikutukset henkilökohtaiseen kehitykseen ja terveyteen, työmarkkinanäkymiin ja sosiaaliseen osallisuuteen;
13. kehottaa komissiota ryhtymään Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 17. heinäkuuta 2008 asiassa C-303/06, joka koskee omaishoitajien kokemaa järjestäytymisoikeutta koskevaa syrjintää, tekemän päätöksen valossa asianmukaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että omaishoitajia suojellaan tällaiselta syrjinnältä, sekä kannustamaan jäsenvaltioita ryhtymään tarvittaviin toimiin varmistaakseen, että tuomioistuimen tuomiota noudatetaan;

Rajatyylittävä terveydenhuolto

14. pitää myönteisenä, että komissio on lopulta esittänyt ehdotuksen direktiiviksi potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatyylittävissä terveydenhuollossa, koska kyseessä on tärkeä alkuaskel kohti vapaata eurooppalaista potilasaluetta; korostaa tämän direktiivin merkitystä, koska siinä luodaan puitteet sekä potilaiden että terveydenhuollon tarjoajien oikeuksille ja velvoitteille; muistuttaa, että potilailla olisi oltava oikeus saada hoitoa toisessa EU:n jäsenvaltiossa ilman huolta kustannuksista, turvallisuudesta tai laadusta; pitää ratkaisevan tärkeänä, että direktiivi hyväksytään ennen tämän vaalikauden loppua;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tiedottamaan kansalaisille heidän perustamissopimuksen mukaisesta oikeudestaan saada korvausta rajatyylittävistä terveydenhuollon palveluista aiheutuneista kustannuksista, koska Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on useaan kertaan vahvistanut tämän oikeuden; katsoo, että asianmukaisen tiedon saanti on keskeistä pyrittäessä varmistamaan kaikille potilaille yhtäläiset mahdollisuudet käyttää rajatyylittäviä terveydenhuollon palveluja, koska oikeudellinen epävarmuus koituu niiden henkilöiden haitaksi, joilla ei ole paljon henkilökohtaisia varoja;
16. kehottaa komissiota patistamaan jäsenvaltioita laatimaan tehokkaita toimintalinjoja, joilla varmistetaan sellaisten henkilöiden mahdollisuus käyttää terveydenhuoltojärjestelmää, joilla ei ole vakuutusta;

Eurooppalaiset yritysneuvostot

17. pitää myönteisenä, että komissio on ehdottanut yritysneuvostoja koskevan direktiivin uudelleenlaatimista, koska neljäntoista vuoden kuluttua nyt voimassa olevan direktiivin hyväksymisestä yritysneuvostoja on perustettu vain vähän yli kolmasosaan direktiivin piiriin kuuluvista yrityksistä; pitää myönteisenä tiedottamisen ja kuulemisen määritelmien parantamista sekä eurooppalaisten yritysneuvostojen toimintaedellytysten parantamista ja selkiyttämistä; huomauttaa kuitenkin, että tekstiä on pidettävä tarkasti silmällä sen varmistamiseksi, että työntekijöitä kuullaan uudelleenjärjestelyn yhteydessä ja että yritysneuvostoilla on kaikki tarvittava tieto ja tarvittavat keinot vastata kysymyksiin, jotka ovat usein luonteeltaan erittäin teknisiä;

Sosiaalinen osallisuus ja köyhyys

18. panee merkille komission pyrkimyksen parantaa sosiaalisen osallisuuden ja sosiaalisen suojelun edistämistä koskevan eurooppalaisen strategian näkyvyyttä ja työmenetelmiä ja lujittaa sen vuorovaikutusta muiden politiikanalojen kanssa;
19. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kuitenkin käyttämään paremmin avointa koordinoitimenetelmää ja hakemaan uusia keinoja tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon parantamiseksi sosiaalisen suojelun, sosiaalisen osallisuuden, syrjinnän torjumisen ja terveyden alalla;
20. kannattaa komission ehdotusta asettaa köyhyyden poistamista koskevat tavoitteet sosiaalisen osallisuuden ja sosiaalisen suojelun edistämistä koskevan eurooppalaisen strategian seuraavaa vaihetta varten;
21. kehottaa komissiota esittämään tiedonannon Euroopan sosiaalirahaston toteutuksesta jäsenvaltioissa, koska se on keskeisiä välineitä sosiaalisen osallisuuden ja sosiaalisen suojelun edistämistä koskevan eurooppalaisen strategian täytäntöönpanossa;

Globalisaattorahasto

22. pitää myönteisenä komission ehdotusta yksinkertaistaa Euroopan globalisaattorahaston (EGR) hakumenettelyjä ja edistää kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden kesken tehokkaammin; kehottaa komissiota tekemään rahastosta operatiivisemmän ottamalla huomioon uudet perusteet, kuten ilmastonmuutoksen, ja laajentamalla Euroopan globalisaattorahaston soveltamisalaa kattamaan pienemmät irtisanomistapaukset sellaisten jäsenvaltioiden eduksi, joiden työmarkkinat ovat pienet ja eristyneet; pahoittelee, että jäsenvaltiot ovat epäröineet hakea rahastosta rahoitusta varmistaakseen välittömän tuen irtisanotuille työntekijöille;
23. kehottaa komissiota ennen seuraavan Euroopan globalisaattorahaston vuosikertomuksen antamista asettamaan selkeät vertailuarvot ja perusteet saavutettujen tulosten arvioinnille tapauksissa, joissa rahastosta on myönnetty taloudellista apua;

Romanit

24. pitää myönteisenä komission kertomusta romanien osallisuutta edistävästä yhteisön välineistä ja politiikasta; korostaa jälleen kerran, että romanien osallisuuden tukemiseen opetuksen, työllisyyden, terveydenhuollon ja asumisen aloilla tarvitaan painokkaampia toimia; esittää uudelleen kehotuksensa laatia romaneja koskeva strategia ja toimintasuunnitelma sen varmistamiseksi, että EU:n toimielimet, jäsenvaltiot ja paikallisviranomaiset toimivat yhdessä kaikenlaisen romaneihin kohdistuvan syrjinnän poistamiseksi ja osallisuuden varmistamiseksi;
25. kehottaa komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että parlamentin ja asian parissa toimivien kansalaisjärjestöjen huolenaiheet ja komission sitoumukset, jotka koskevat romanien osallisuuden vuosikymmentä, otetaan huomioon ja että syrjinnän kieltävä direktiivi hyväksytään viipymättä;

Elinikäinen oppiminen ja liikkuvuus

26. katsoo, että elinikäistä oppimista olisi korostettava enemmän, jotta voidaan tukea työttömien ja syrjintää kohtaavien ihmisten integroitumista työmarkkinoille;
27. katsoo, että toimia opiskelijoiden ja oppisopimuskoulutettavien liikkuvuuden edistämiseksi olisi tehostettava, jotta voidaan luoda perusta tulevien työntekijöiden paremmalle mukautuvuudelle ja liikkuvuudelle;
28. pitää valitettavana, että joissakin jäsenvaltioissa aikuiskoulutukseen pääsyn lisäämistä ei pidetä riittävän tärkeänä eikä siihen anneta riittävästi rahoitusta, erityisesti iäkkäämpien ja vähän koulutettujen työntekijöiden osalta; kehottaa jäsenvaltioita käyttämään aktiivisemmin rakennerahastoa ja erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa tukeakseen aikuiskoulutuksen perusrakenteiden ja strategioiden kehittämistä;
29. kehottaa laajentamaan ja parantamaan inhimilliseen pääomaan tehtäviä investointeja ja mukauttamaan opetus- ja koulutusjärjestelmiä uusien pätevyyksien ja työmarkkinoiden vaatimuksiin;
30. kehottaa neuvostoa ja komissiota tarkastelemaan uudelleen nuorten vapaaehtoistyöntekijöiden liikkuvuutta Euroopassa koskevien neuvoston suosituksen hyväksymiselle ehdotettua aikataulua, jotta parlamentille jää riittävästi aikaa antaa suosituksesta lausuntonsa;
31. toteaa, että Euroopan vapaaehtoistyön temavuosi olisi tehokas väline nuorten vapaaehtoistyöntekijöiden liikkuvuutta Euroopassa koskevien neuvoston suosituksen sisältämien toimien täytäntöönpanemiseksi;
32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille.